

IRAK

ODHOD: 23.10.2024

11 dni

02 23 45 218 ☎

☎ 041 752 232

info@agencija-vangogh.si ✉

MEZOPOTAMIJA - ZIBELKA PRVIH CIVILIZACIJ IN IRAŠKI KURDISTAN

IRAK, magična dežela, kjer leži legendarna Mezopotamija, o kateri smo se učili pri zgodovini že v osnovni šoli in najbrž od tedaj želeli videti mesto Babilon in reki Evfrat in Tigris. Tod, v Mezopotamiji niso zgolj doma legende, tod se je vse začelo. Prve prave civilizacije Sumercev, Babiloncev, Asircev in mnogih drugih. Preprosto se popotnika zgodovina tukaj dotakne in redkokdo lahko ostane ravnodušen, ko stoji poleg stare originalne in lepo ohranjene babilonske ceste, kjer so prebivalci Babilona s cvetjem sprejeli vojsko Aleksandra Velikega, pa prestol, na katerem naj bi umrl. Ali pa Gilgamešovo mesto Uruk ... Veliko artefaktov je bilo prodanih ali preprosto odnešenih iz dežele in so danes razstavljeni v številnih svetovno znanih muzejih po svetu, a v Iraškem muzeju v Bagdadu je še vedno glavnina vsega, kar so ustvarile številne civilizacije, ki so tod živele v daljni preteklosti. Poleg bogate zgodovine sta tukaj tudi sveti mesti Najaf in Karbala, ki sta za šiitske muslimane enako pomembni kot sta Meka in Medina za sunite. S to razliko, da si svete kraje v Najafu in Karbali lahko mirno ogledamo in smo za trenutek del verskega zanosa številnih romarjev, ki se v te svete kraje podajajo vsako leto. Žal je bila dežela zadnjih nekaj desetletij v takšnih in drugačnih spopadih in končno se je leta 2017 v deželo vrnil dolgo pričakovani mir. Razen romarjev in verskega turizma ter nekaj malega poslovnih turistov, dežela kulturnih turistov že dolgo ni imela. Tako je na področju kulturnega turizma povsem neizkušena, a ima veliko željo, da svojo deželo predstavi turistom, ki so desetletja čakali na ta trenutek. Hotelska suprastruktura je presenetljivo dobra in izbrali smo hotele s 4**** in 5***** in kvaliteta nekaterih bo mnoge presenetila. Tudi hrana je izjemno dobra. Le pri organizaciji je potrebno biti malce potrpežljiv. Povsod po deželi je veliko kontrolnih točk, tako da je za varnost domačinov in tujcev poskrbljeno in Irak vas po dolgem času željno pričakuje!

PROGRAM POTOVANJA

1. DAN: LJUBLJANA – ISTANBUL – BASRA

Zbirališče potnikov na letališču Brnik dve uri pred večernim poletom letala proti Istanbulu in nato dalje proti Basri, kamor bomo prispeli ob 7. uri zjutraj prihodnjega dne.

2. DAN: BASRA

Jutranji pristanek v Basri. Po opravljenih formalnostih na letališču (pridobitvi vize, kontroli potnih listov in dvigu prtljage) se bomo vkrcali na avtobus in se odpeljali v mesto. Dopoldne si bomo ogledali muzej v Basri, ki velja za drugega najpomembnejšega v deželi, takoj za iraškim muzejem v Bagdadu. Nato se bomo odpeljali do hotela, nastanitev in počitek. Popoldne bo sledil ogled Basre, drugega največjega mesta v deželi, ki ima sedaj približno dva milijona

prebivalcev. Mesto leži ob reki Šat el Arab, ki je nastala z zlitjem rek Evfrata in Tigrisa. Mesto je bilo nekoč del stare Sumerije in iz Basre se je mornarček Sinbad iz Tisoč in ene noči odpravljaj na svoja pomorska potovanja. Današnja Basra je nastala leta 636 in je imela pomembno vlogo v zgodnjem obdobju širitve islama. Na ogledu mesta si bomo ogledali staro Basro, cerkev Sv. Tomaža, se sprehodili po obalnem »kornišu« in se z ladjo popeljali po reki Šat el Arab in uživali v pogledu na mesto z rečne perspektive. Ogledali si bomo še razkošno jahto, nekoč last Sadama Huseina, v kateri je danes muzej. Nato se bomo odpeljali na večerjo. Nočitev v hotelu (V).

3. DAN: BASRA – NASIRIYAH

Dopoldne bomo zapustili Basro in se podali proti kraju Qurna, kjer je sotočje legendarnih rek Evfrata in Tigrisa. Od tod pa vse do delte nastane združena reka, ki se imenuje Šat el Arab. V bližini stoji staro drevo, ki ga imenujejo Adamovo drevo in tukaj dobi popotnik občutek, da je zares del zgodovine. Pa čeprav zgolj Biblijske. Na tem mestu naj bi se Noe vkrcal na ladjo, potem ko je svet zajel vesoljni potop. Nato bomo pot nadaljevali proti močvirju, ki ga formirajo rokavi reke Evfrat, Al-Chibayish. Z motornimi čolni se bomo podali po kanalih in na bregovih opazovali hiške, narejene iz trstike, podobne tistim iz časov starih Sumercev. Ustavili se bomo pri spomeniku-muzeju mučnikov, posvečenem žrtvam padlih v iraških vojnah zadnjih nekaj desetletij. Ko se bomo vrnili v kraj Al-Chibayish si bomo oddahnili v tradicionalni hiši, Mudhif house, narejeni iz trstike in popili čaj. Popoldne bomo prispeli v mesto Nasiriyah, se sprehodili po ulici Al-Habboobi. Nastanitev v hotelu, večerja in nočitev (Z,V).

4. DAN: NASIRIYAH – UR – Uruk - NAJAF

Dan bomo namenili ogledom arheoloških parkov dveh legendarnih mest Ura in Uruka. Najprej se bomo odpeljali do bližnjega arheološkega parka, kjer si bomo ogledali ostanke antičnega mesta Ur, ki je bilo pomembna sumerska mestna država v antični Mezopotamiji. Ur je bil tedaj obalno mesto, nedaleč od izliva reke Evfrat v Perzijski zaliv, a je danes precej bolj v notranjosti. Mesto je poznano po templju ziguratu, ki je bil svetišče boginje lune, imenovane Nanna v sumerski mitologiji. Ur je mesto, kjer je nastala prva pisava (klinopis) in tod so začetki astronomije in matematike, umetnosti in obrti. Nato se bomo odpeljali še do naslednjega arheološkega parka, nekdanjega starodavnega mesta Uruk. Mesto je nastalo v Mezopotamiji v časih bronaste dobe, nekje 4000 pr.n.št. Na vrhuncu okrog leta 2900 pr.n.št. je v mestu živel med 50.000 – 80.000 prebivalcev in tedaj je bilo to največje mesto na svetu. Polmitski kralj Gilgameš je vladal Uruku v 27. stoletju pr.n.št. Mesto je kasneje izgubilo svojo primarno vlogo, a je bilo naseljeno vse do islamskih osvajanj. Po ogledu arheološkega parka bomo pot nadaljevali do mesta Najaf, svetega mesta za šiitske muslimane, saj se v osrednji mošeji v središču mesta nahaja grob Alija ibn Abi Taliba, prvega imama šiitov, ki je bil sorodnik in zet islamskega preroka Mohameda. Mesto je zaradi Alijevega groba pomembno romarsko središče, kamor romajo šiiti s celega sveta. Nastanitev v hotelu in zvečer ogled svete mošeje. Večerja in nočitev (Z,V).

5. DAN: NAJAF - KARBALA

Po zajtrku se bomo odpeljali do pokopališča Al Salam in si ogledali največje pokopališče na svetu. Z razgledne točke je pogled zares fascinanten: na milijone grobov in grobnic, vse do koder seže pogled. Nato se bomo ustavili v mestecu Al Kifl, kjer si bomo ogledali mošejo Al-Nukhailah, v kateri naj bi bil grob biblijskega preroka Ezekiela. Nekoč je bila v mestu močna skupnost iraških židov, ki pa so večinoma Irak zapustili konec 40-ih let prejšnjega stoletja. Nato se bomo odpeljali proti naslednjemu svetemu mestu Karbali. Preden pa bomo prispeli do tja, pa si bomo na poti ogledali še nekaj znamenitosti, ki se nahajajo sredi iraške puščave. Prvi postanek bo pri jamah Tar. Gre za naselje v peščenjak vklesanih zgradb, kjer so nekoč prebivali domačini. Sredi puščave se nahajajo tudi ostanki zgodnje krščanske cerkve Al Aquiser, ene najstarejših v Iraku. Sledil bo ogled izjemno lepo ohranjene palače-trdnjave Ukhaider iz 8. stoletja, oziroma časov Abasidskega kalifata. Nato se bomo podali v sveto mesto Karbalo in se nastanili v hotelu. Zvečer bo ogled svetega dela mesta, kjer se v izjemno lepo osvetljenih in okrašenih mošejah nahajata grobova Imama Huseina in imama Al Abbasa. Ogled zvečer je v soju žarometov zares veličasten. Večerja in nočitev (Z,V).

6. DAN: KARBALA – BABILON - BAGDAD

Dan, na katerega smo dolgo čakali je prispel. Dopoldne bomo zapustili Karbalo in se na poti v Babilon ustavili še v kraju Borsipa, kjer stoji eden najbolj prepoznavnih ohranjenih ziguratov. Znanstveniki domnevajo, da so ga sumersko-akadski graditelji zgradili v čast lokalnega boga Nabuja. Nato se bomo odpeljali do mesta Babilon in si ogledali arheološki park, kjer so ostanki legendarnega antičnega mesta. Babilon je bilo najpomembnejše kraljestvo v antični Mezopotamiji

zgrajeno na obrežju reke Evfrat. Babilon je bil na začetku majhno akadsko mesto, od 19. stoletja pr.n.št. pa je z vzponom prve babilonske dinastije mesto postalo del neodvisne mestne države. Kralj Hamurabi je v 18. st. ustvaril kraljestvo in mesto dogradil. Za časa Hamurabijevega sina je mesto začelo počasi propadati in postopoma prešlo pod vpliv Kasitov, Asircev in Elamitov. Kasneje, v 7. in 6. stoletju pr.n.št. je Babilon ponovno vzcvetel in postal prestolnica novega babilonskega imperija. Kar nekaj časa bomo namenili ogledu ogromnega arheološkega parka, v katerem so obnovili kar nekaj nekdanjih stavb. Ogladali si bomo del, v katerem je bila palača kraljev in prestol, kjer naj bi 11. junija leta 323 pr.n.št. umrl Aleksander Veliki. Sprehodili se bomo ob stari originalni in lepo ohranjeni babilonski cesti, po kateri so korakale zmagovite vojske in kjer so se odvijale številne slovesnosti, do kraja, na katerem naj bi stal poznani Babilonski stolp in mesta, kjer so stala originalna vrata posvečena boginji Ištar, ki se danes nahajajo v Pergamonskem muzeju v Berlinu. Nato se bomo odpeljali na vzpetino nad Babilonom, na kateri stoji zapuščena palača nekdanjega predsednika Sadama Huseina in od koder je prekrasen pogled nad arheološkim parkom in ostankom Babilona. Popoldne bomo pot nadaljevali v glavno mesto, nastanitev v hotelu, večerja in nočitev (Z,V).

7. DAN: BAGDAD

Današnji dan bomo posvetili iraškemu glavnemu mestu, ki ima danes okrog sedem milijonov prebivalcev in velja za drugo največje mesto v muslimanskem svetu, takoj za Kairom. Mesto leži na naplavljeni ravnici reke Tigris, ki teče skozi mesto. Leta 762 n.št. je Bagdad postal glavno mesto Abasidskega kalifata in tedaj se je začel njegov razcvet. V kratkem času je mesto postalo pomembno kulturno, trgovsko in intelektualno središče celotnega muslimanskega sveta. Poleg tega je bilo v mestu veliko akademskih institucij in mesta se je kmalu prijel vzdevek »Center učenosti«. Za časa Abasidskega kalifata je bil Bagdad največje mesto na svetu in v času zlate islamske dobe je mesto imelo okrog milijon prebivalcev. Leta 1258 so ga napadli in zavzeli Mongoli in od tedaj se je pričel njegov počasen, a vztrajen zaton. Ko je leta 1932 Irak postal samostojna država je Bagdad kot glavno mesto ponovno pridobil na stari slavi. V vsakem primeru je Bagdad veličastno mesto z izjemno bogato zgodovino. Oglad mesta bomo pričeli v Iraškem muzeju, v katerem so spravljene številni predmeti iz slavnih zgodovinskih obdobj Sumercev, Babiloncev, Asircev ... Nato se bomo sprehodili do Abasidske palače, zgrajene v 13. stoletju, v kateri so nekoč prebivali abasidski kalifi. Ustavili se bomo pri urnem stolpu iz otomanskih časov. Sprehodili se bomo po slavni ulici Mutanabbi, znani po številnih bukvarnah in nekaj prostega časa bo v zgodovinski kavarnici, Shabander Cafe, nekoč prostor, kjer so se srečevali pisatelji in umetniki. Sledil bo ogled šole Al Mustansiriya, ene najstarejših univerz na svetu in simbol islamske učenosti in modrosti. Za konec bo prosto na bazarju Safareen, kjer boste lahko opazovali vsakodnevni utrip mesta ali pa morda kupili kak spominek. Večerja in nočitev (Z,V).

8. DAN: BAGDAD – SAMARA – TIKRIT – KIRKUK - SULEJMANIJA

Po zajtrku bomo zapustili glavno mesto in se podali proti iraškemu Kurdistanu. Naš prvi postanek bo v mestu Samara, ki leži 125 km severno od mesta Bagdad, na levem bregu reke Tigris. Mesto je leta 836 n.št. ustanovil abasidski kalif Al-Mutasim kot novo administrativno in vojaško središče in kmalu je mesto postalo najpomembnejše abasidsko mesto, ki se je lepo ohranilo do danes. Zato je od leta 2007 postalo del svetovne kulturne dediščine pod zaščito UNESCO. Ogladali si bomo slavni spiralni minaret in Veliko mošejo. Na poti proti Sulejmaniji se bomo ustavili pri predsedniški palači v Tikritu, eni od številnih palač, ki jih je dal zgraditi Sadam Husein. Pot bomo nadaljevali skozi mesto Kirkuk, v katerem danes živijo Turkmenci, Arabci in Kurdi in mesto je danes primer mirnega sožitja različnih narodov. Popoldne bomo pot nadaljevali do mesta Sulejmanija, oziroma po kurdsko Slemani. Mesto leži nedaleč od iransko-iraške meje in obdajajo ga pogorja Azmar, Goizha in Qaiwan. Sodobno mesto je nastalo v časih, ko so ti kraji pripadali otomanskemu imperiju. Leta 1784 ga je ustanovil otomasko-kurdski princ Ibrahim Paša Baban in od tedaj je mesto kulturno središče Kurdistanu, velikih kurdskih pesnikov, zgodovinarjev, politikov in pevcev. Nastanitev v hotelu, večerja in nočitev (Z,V).

9. DAN: SULEJMANIJA – ERBIL

Dopoldne si bomo ogledali »Rdeči muzej«, znan tudi pod imenom Amna Suraka. Od leta 1979 pa do 1991 je bil v zgradbi sedež iraške tajne policije. Hkrati je bil v njej tudi zapor, v katerem je bilo zaprtih in mučenih veliko študentov, kurdskih nacionalistov in drugih disidentov. Leta 2003 so zgradbo preuredili v muzej, v katerem bomo spoznali del temačnega obdobja sodobne iraške zgodovine in zlorab bivšega režima. Kratek sprehod po mestu in nato bomo pot nadaljevali skozi gorati kurdski del Iraka. Nekaj postankov na poti in popoldne bomo prispeli v kurdsko glavno mesto Erbil, oziroma Arbil ali Irbil. Mesto ima danes milijon in pol prebivalcev in je četrto največje mesto v Iraku ter glavno mesto

Kurdistsanske avtonomne pokrajine in sedež Kurdistsanske regionalne vlade. Velja za eno najstarejših stalno naseljenih mest na svetu, saj prvi zapisi o mestu segajo v 23. stoletje pr.n.št., a domneva se, da je bilo naseljeno že okoli leta 9000 pr.n.št. Približno na začetku 3. tisočletja pr.n.št. so Huriti iz Male Azije zgradili utrjeno citadelo Urbilum in od tam razširili svojo oblast na celotno severno Mazopotamijo. Stara arbilaska citadela je še danes ponos mesta in je pod zaščito UNESCO. Po prihodu v Erbil se bomo povzpeli na citadelo in si jo ogledali. Krajši postanek bo tudi pri minaretu Choly, enem od simbolov mesta in nato bomo imeli prosto na enem največjih bazarjev v Iraku. Nastanitev v hotelu, večerja in nočitev (Z,V).

10. DAN: ERBIL – MOSUL - ERBIL

Dopoldne se bomo odpeljali do 80 km oddaljenega mesta Mosul, ki ima danes približno 2,4 milijona prebivalcev. Prvotno je mesto nastalo na desnem bregu Tigrisa, nasproti antičnega asirskega mesta Ninive. V začetku 21. stoletja so večino prebivalstva predstavljali Arabci in manjšine Kurdiv, Asircev, Turkmenov, Jazidov, Armencev in Šabakov. Mesto je imelo tedaj skoraj dva milijona prebivalcev, a jih je v drugi polovici leta 2014 iz mesta pobegnilo preko pol milijona. Od junija 2014 je bilo mesto pod okupacijo Islamske države Iraka in Levanta vse do 21.7. 2017, ko so iraške sile ponovno zavzele mesto. Mosul je mesto z izjemno bogato zgodovino in do leta 2014 je bilo mesto zgodovinsko središče Asirske vzhodne cerkve domorodnih Asircev. V njem so bili grobovi več prerokov iz Stare zaveze, med drugim tudi Jonov, katerega je okupacijska vojska ISIL julija 2014 uničila. Mosul je bil prizorišče srditih bitk med pripadniki Islamske države in iraško vojsko in posledice teh spopadov so vidne v starem delu mesta na vsakem koraku. UNESCO je danes aktiven na številnih objektih, ki so bili del svetovne kulturne dediščine in v spopadih uničeni. Sprehodili se bomo po starem delu mest in videli kako napreduje obnova porušenih mošej Al Noori in mošeje preroka Jonaha. Ustavili se bomo tudi pri trdnjavi Bashtabiya in pri obzidju antičnega mesta Ninive. Popoldne se bomo vrnili v Erbil. Zadnja večerja bo v tradicionalni restavraciji. Nočitev (Z,V).

11. DAN: ERBIL – ISTANBUL - LJUBLJANA

Jutranji prevoz do letališča in polet proti Istanbulu in popoldne proti Ljubljani.

ROK ZA PRIJAVO: dva meseca pred odhodom (22.8.2024) oziroma do zapolnitve prostih mest.

CENA: 2.990 EUR pri najmanj 25 plačanih potnikih

CENA VKLJUČUJE: letalsko karto v ekonomskem razredu na relaciji Ljubljana-Istanbul-Basra in Erbil-Istanbul-Ljubljana, vse letališke, varnostne in RSF takse, ki na dan 20.7.2023 znašajo 350 EUR, vse prevoze v Iraku z avtobusom, nastanitev v turističnih hotelih s 4**** in 5***** v dvoposteljnih sobah (doplačilo za enoposteljno sobo znaša 690 EUR) na osnovi polpenzionov po programu, lokalnega vodnika v angleškem jeziku in slovenskega spremljevalca, nezgodno zavarovanje potnikov, organizacijo potovanja ter DDV.

CENA NE VKLJUČUJE: vize za Irak, ki se pridobi ob prihodu na meji in stane približno 80 USD, vstopnin (20 USD vsaka, predvidenih je 8-10 vstopnin), napitnin za lokalne vodnike in voznike, ki v arabskem svetu niso obvezne, a so pričakovane.

CENA pri najmanj 20 plačanih potnikih znaša 3.090 EUR, pri najmanj 15 plačanih potnikih 3.190 EUR in pri najmanj 10 plačanih potnikih 3.290 EUR.

Izbrani hoteli so dobri in preverjeni, kategorizacija je lokalna, a večinoma ustreza naši; hrana je odlična.

Alkoholne pijače so prepovedane v svetih mestih Najaf in Karbala, drugod ne.

Žene morajo v svetih krajih in v mošejah na glavi imeti ruto, sicer drugod ni potrebna.

Fotografiranje s fotoaparati v svetih mestih ni dovoljeno; lahko pa neomejeno slikate s telefoni!

Vstopnine nismo vključili v ceno preprosto zato, ker lahko muzeje zaprejo brez predhodnega obvestila. Plačali jih bomo na licu mesta v lokalnih iraških dinarjih.

V potnem listu, ki mora biti veljaven vsaj še 6 mesecev, ne smete imeti izraelskega žiga.

Za vstop v Irak ni več potrebno pokazati nobenih potrdil v zvezi s cepljenji ali testiranjmi.